

MØTEPROTOKOLL

Fra møte:	1/24 Klagenemnda for sentral godkjenning av foretak for ansvarsrett
Dato/tid:	16.04.2024 kl. 09.30 – 14.00
Sted:	Gardermoen
Deltakere:	Silje Alund Lødemel, Per Christian Nordal, Lene Vedal Moore, Olav Haugerud, Endre Straume Mårstig, Joakim Damian Gebhardt, Cecilie Thorbjørnsen og Kathrine Julin Pettersen Fra DiBK: Arnfinn Brenna Martinsen
Sekretariatet:	Silje Skogstad Nørstebøen
Møteleder:	Silje Alund Lødemel
Referent:	Silje Skogstad Nørstebøen
Referat også til:	Klagenemndas medlemmer og varamedlemmer Kommunal- og distriktsdepartementet

Sak 1/24 Protokoll fra klagenemndas møte 08.12.2023.

Protokollen ble godkjent uten merknader.

Sak 2/24 Klage på vedtak om sentral godkjenning fra Porsgrunn Rørleggerforretning AS (klagesaksnr. 2023/9752).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3

I klage innsendt 19.12.2023 ble vedtak av 29.11.2023 påklaget av foretaket ved daglig leder Carsten Skottner Engh. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 23.11.2023 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 29.11.2023 avsto direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3. Det ble også bemerket at foretaket hadde hatt sentral godkjenning for disse godkjenningsområdene tidligere i henhold til overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3. Foretaket hadde imidlertid ikke søkt fornyelse av sin sentrale godkjenning, og overgangsbestemmelsen kom derfor ikke til anvendelse. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge utførende godkjenningsområdene i tiltaksklasse 2.

Generelle opplysninger om foretaket

Porsgrunn Rørleggerforretning AS fikk sentral godkjenning første gang 10.07.1998. Foretaket har i flere perioder, blant annet i perioden 10.11.2020-10.11.2023, hatt sentral godkjenning for de påklagde godkjenningsområdene. Godkjenningsområdene har vært innvilget i henhold til overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 22 inntektsmottakere og ligger i Porsgrunn i Telemark. Carsten Skottner Engh er daglig leder. Han har mesterbrev i rørleggerfaget fra 1997. Det er også dokumentert et svennebrev i murerfaget fra 1998 for Torstein Bøe. Foretaket har også opplyst om at de har 13 faglærte rørleggere.

Foretaket har sin virksomhet innen drift av rørleggerforretning, installasjoner i forbindelse med rørleggervirksomhet, TV-overvåking, spyling, drift av faste eiendommer og annen virksomhet som står i forbindelse med dette. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 43.221 Rørleggerarbeid.

Saksgang

23.11.2023 Søknad

29.11.2023 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

19.12.2023 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket ved daglig leder Engh skriver innledningsvis i klagen at foretaket har hatt sentral godkjenning for de påklagde godkjenningsområdene etter overgangsbestemmelsen i en årrekke. Det er også vedlagt dokumentasjon på sentral godkjenning fra 2002.

Videre skriver Engh at foretaket har levert og utført installasjoner innen de påklagde godkjenningsområdene med samme faglig ledelse og kompetanse som ved innvilgelse. Installasjonene er ifølge Engh levert og utført etter forventet kvalitetsnivå og uten bemerkninger fra lokale eller sentrale myndigheter. Engh informerer også om at foretaket har hatt kontroll fra Skatteetaten i 2009, uten anmerkninger, og har vedlagt dokumentasjon på dette i klagen. Registreringsbevis i StartBANK er også vedlagt.

Engh skriver at de finner det urimelig å bli fratatt tiltaksklasse 3 på grunn av at søknaden ble innsendt 13 dager for sent. Videre viser Engh til SAK10 § 13-4 andre ledd med tilhørende veiledning. Av bestemmelsen fremgår det at søknad om fornyelse av sentral godkjenning sendes til direktoratet innen to måneder før utløpet av godkjenningsperioden, og at dersom denne fristen oversettes kan det kreves innsendt søknad etter SAK10 § 13-2. I veiledningen til bestemmelsen fremgår det at dersom søknad om fornyelse av sentral godkjenning ikke er mottatt innen denne fristen risikerer foretaket at godkjenningen ikke blir fornyet innen utløpsdatoen, og at foretaket risikerer å måtte sende inn en helt ny søknad for å oppnå sentral godkjenning. Engh anfører at dette er en kan-bestemmelse og ikke en skal-bestemmelse. Videre hevder Engh at dette innebærer en plikt for direktoratet å foreta en skjønnsmessig vurdering basert på relevante momenter før man fatter en beslutning. Engh mener også at det i denne vurderingen må tas hensyn til hvilke konsekvenser det vil få for foretaket å ikke få fornyet godkjenningen. Det påpekes samtidig at det ikke er påbegynt noen prosjekter i tiltaksklasse 3 i perioden foretaket har vært uten godkjenning for denne tiltaksklassen.

Avslutningsvis skriver Engh at foretaket beklageligvis ikke har fått sendt inn søknad om fornyelse av sentral godkjenning innen fristen og at de har forståelse for en reaksjon fra direktoratet. Foretaket mener imidlertid at reaksjonen er for streng og at konsekvensene for foretaket er svært store. På bakgrunn av dette bes det om en ny vurdering av søknaden.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 3, utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 3 og utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Forholdet til overgangsbestemmelsen

Overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 innebærer at foretak som søker fornyelse av sin sentrale godkjenning kan vurderes etter de mer lempelige kompetansekravene som gjaldt før 01.01.2016, hvor langvarig og god praksis kunne kompensere for manglende utdanningsnivå. Bestemmelsen gjelder frem til 01.07.2025 og ble innført for at foretakene skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket.

Det avgjørende for at overgangsbestemmelsen skal komme til anvendelse er at det er søkt om fornyelse av sentral godkjenning. Foretaket mener at direktoratet har en plikt til å ta en skjønnsmessig vurdering av om søknaden er å regne som en fornyelse. Foretaket viser i denne sammenheng til SAK10 § 13-4 andre ledd og at søknad om fornyelse av sentral godkjenning sendes til direktoratet innen to måneder før utløpet av godkjenningsperioden, og at det kan kreves innsendt søknad etter § 13-2 dersom denne fristen oversittes.

Til dette vil direktoratet bemerke at denne bestemmelsen gir direktoratet anledning til å foreta en skjønnsmessig vurdering innenfor denne perioden på to måneder før godkjenningen går ut. Dersom en søknad om fornyelse er sendt inn etter at fristen på to måneder før utløpet av godkjenningsperioden er gått ut kan direktoratet kreve innsendt søknad etter SAK10 § 13-2. Det avgjørende for at søknaden er å regne som en fornyelse er at søknaden må være innsendt innen utløpet av forrige godkjenningsperiode. Det vil si at foretaket på søknadstidspunktet må ha en gyldig sentral godkjenning for de godkjenningsområdene og tiltaksklassene det søker fornyelse av. Oversittes denne fristen vil ikke søknaden være å regne som en fornyelse og søknaden vil bli vurdert opp mot kvalifikasjonskravene i SAK10 kapittel 11 på vanlig måte. Denne fristen er absolutt.

Foretaket Porsgrunn Rørleggerforretning AS hadde i perioden 10.11.2020 – 10.11.2023 sentral godkjenning for de tre påklagde godkjenningsområdene i tiltaksklasse 3. Alle tre områdene var innvilget i henhold til overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3. Ny søknad om sentral godkjenning ble sendt inn 23.11.2023 det vil si 13 dager etter at forrige godkjenning utløp. Det innebærer at forutsetningen om at søknaden er sendt inn innen utløpet av forrige godkjenningsperiode, ikke er til stede. Direktoratet har ikke anledning til å foreta en skjønsmessig vurdering slik som foretaket etterlyser da denne fristen som nevnt er absolutt. Overgangsbestemmelsen kommer derfor ikke til anvendelse i dette tilfellet.

Foretaket vil dermed i det følgende bli vurdert opp mot kvalifikasjonskravene i SAK10 kapittel 11 på vanlig måte.

Samlet vurdering av godkjenningsområdene

- **Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 3**
- **Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 3**
- **Utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3**

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng eller tilsvarende med tilhørende åtte års relevant praksis, eller bachelorgrad med 180 studiepoeng eller tilsvarende med tilhørende fem års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for disse godkjenningsområdene vil for eksempel være høyere fagskolegrad eller bachelorgrad innen varme-, ventilasjons- og sanitæreteknikk (VVS) eller klima, energi og miljø (KEM).

Foretaket har dokumentert at daglig og faglig leder Carsten Skottner Engh har mesterbrev i rørleggerfaget fra 1997. Denne utdanningen vurderes som relevant for de påklagde godkjenningsområdene, men oppfyller ikke kravet til utdanningsnivå for funksjonen utførende i tiltaksklasse 3.

Det er også dokumentert at Torstein Bøe har svennebrev i murerfaget fra 1998. Denne utdanningen vurderes som ikke relevant for de påklagde godkjenningsområdene, og oppfyller heller ikke kravet til nødvendig utdanningsnivå.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Det er krav om at foretaket skal ha faglig ledelse med både relevant utdanning på rett nivå og relevant praksis over tid. De ordinære kravene til utdanning og praksis åpner ikke for å la praksis kompensere for manglende utdanning eller motsatt. Kravene fremgår av SAK10 §§ 11-1 andre ledd, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker likevel kort at foretaket har vist til arbeider som omfattes av de påklagde godkjenningssområdene. Når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på utdanningen som kreves, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom det ikke er dokumentert nødvendig utdanningsnivå, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant i dette tilfellet. Det presiseres igjen at det ikke er anledning til å la praksis veie opp for manglende utdanningsnivå utover de tilfellene som overgangsbestemmelsen omfatter, jf. SAK10 §§ 11-3 og 20-3.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Porsgrunn Rørleggerforretning AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det oppfylder vilkårene for å få sentral godkjenning for godkjenningssområdene utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 3, utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 3 og utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningssområdene.»

Klager har i e-post datert 10.04.2024 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt med disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken. Klagenemnda har ingen merknader til forståelsen av begrepet «fornyelse» som er lagt til grunn av direktoratet.

Sak 3/24 Klage på vedtak om fornyelse av sentral godkjenning fra Sprinktec AS (klagesaksnr. 2024/135).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3

I klage innsendt 05.01.2024 ble vedtak av 02.01.2024 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 14.12.2023 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 02.01.2024 avsto direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3

Avslaget ble begrunnet med at det ikke var dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning. Det ble også kort kommentert at selv om foretaket har vist til praksis som er omfattet av godkjenningsområdet, er det ikke anledning for å la praksis kompensere for manglende utdanning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2.

Generelle opplysninger om foretaket

Sprinktec AS fikk sentral godkjenning første gang 11.01.2021. I perioden 11.01.2021 – 02.01.2024 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 11 inntektsmottakere og ligger i Bryne i Time kommune i Rogaland. Kurt Espeland er daglig leder. Det er ikke dokumentert utdanning for ham. Ruben Skovgaard Slethei er faglig leder i foretaket. For Slethei er det dokumentert ingeniørgrad innen maskin, studieretning varme-, ventilasjons- og sanitærteknikk (VVS) fra 2001 samt mastergrad innen industriell økonomi, studieretning kontraktsadministrasjon fra 2011.

Foretaket har sin virksomhet innen produksjon og montering av sprinkleranlegg. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 43.290 Annet installasjonsarbeid.

Saksgang

14.12.2023 Søknad

02.01.2024 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

05.01.2024 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket skriver i klagen at de ønsker å påklage vedtaket da de mener Sletheis utdanning innen industriell økonomi er relevant for sprinkler. Foretaket anfører at denne utdanningen gir forståelse for disse anleggene i like stor grad som andre tilgjengelige studieretninger på masternivå i Norge. Videre viser foretaket til fagene prosjektledelse 1 & 2, entreprenørskap, tilstandsovervåkning samt masteroppgaven som gjaldt kommersialisering av SprinklerPunkt AS, og anfører at dette kan rettes mot sprinkleranlegg og at det utgjør ca. halvparten av mastergraden. Foretaket viser også til fagene avtalerett, kontraktsinngåelse og gjennomføring, og anfører at dette er meget nyttige fag for entreprenørbedrifter. Videre anfører foretaket at mastergraden består av tunge matematiske fag som hjelper forståelsen av hydrauliske beregninger.

Foretaket informerer om at linjen som inneholdt VVS-teknikk ved Høyskolen i Stavanger – nå Universitetet i Stavanger, ble lagt ned i 2001. Slethei gikk på siste kullet på denne linjen. Videre informerer foretaket om at det deretter ble opprettet en linje som heter energi og miljø. Foretaket anfører at denne mastergraden virker mindre relevant enn industriell økonomi.

Foretaket viser også til at faglig leder har kurs i NFPA-13 og at han er godkjent av FG (Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnevnd).

Foretaket mener på bakgrunn av dette at punktet om relevant utdanning er oppfylt, og at de derfor tilfredsstillter prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3 på en meget god måte.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte

godkjenningsområdet. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 er mastergrad i ingeniøruddanning eller arkitektur, sivilarkitekt, sivilingeniør, eller tilsvarende grad med 300 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende åtte års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mastergrad innen VVS eller klima, energi og miljø (KEM.)

Foretaket har som nevnt dokumentert at faglig leder Ruben Skovgaard Slethei har mastergrad innen industriell økonomi, studieretning kontraktsadministrasjon fra 2011. Denne utdanningen oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 3. I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for det påklagede godkjenningsområdet. Spørsmålet blir derfor om den dokumenterte mastergraden innen industriell økonomi/kontraktsadministrasjon er tilstrekkelig relevant for prosjektering av slukkeinstallasjoner.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Dette fagområdet omfatter prosjektering av alle typer manuelle og automatiske slukkeinstallasjoner, både innvendige og utvendige. Et eksempel kan være sprinklerinstallasjon med tilhørende rørsystem. Prosjektering av slukkeinstallasjoner omfatter spesifisering av produkter som inngår i installasjonen samt forsikring om at produktene har produkt dokumentasjon. Nødvendig dimensjonering og kravspesifisering til brannsikring for gjennomføringer i vegger og brannskiller inngår også. Prosjekteringen omfatter også utarbeidelse av nødvendig dokumentasjon som grunnlag for forvaltning, drift og vedlikehold. Ved vannbaserte systemer skal det også fremgå at det foreligger tilstrekkelig vannforsyning, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav j med tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses relevant for dette godkjenningsområdet er det følgelig avgjørende at utdanningen innehar opplæring i fag knyttet til rørsystemer, termodynamikk og fluidmekanikk.

Den dokumenterte mastergraden er i hovedsak rettet mot økonomi, markedsføring og ledelse. Det fremgår av innsendt fagplan at utdanningen inneholdt opplæring i blant annet drifts- og vedlikeholdsstyring, prosjektledelse 1 og 2, investeringsanalyse, entreprenørskap i teknologibedrift, matematisk statistikk og stokastiske prosesser, statistiske metoder,

kontraktstrategi, avtalerett, beslutningsanalyse med Excel, tilstandsovervåkning og styring, kontraktsinngåelse og gjennomføring, styring av kreditt- og markedsrisiko samt masteroppgave som gjaldt kommersialisering av SprinklerPunkt AS.

Til forskjell fra dette retter eksempelvis en bachelorgrad med linjefag KEM eller VVS seg mot fag innen sanitær- og røranlegg, strømningsmeknikk, termodynamikk, luftbehandling, VVS-teknisk systemforståelse og energivurderinger.

Direktoratet kan ikke se at den dokumenterte utdanningen innehar opplæring knyttet til rørsystemer, varme- og stofflære, eller at den har relevans opp mot prosjektering av slukkeinstallasjoner. Direktoratet finner derfor ikke at den dokumenterte utdanningen gjenspeiler det påklagede godkjenningssområdet innhold og arbeidsoppgaver. Utdanningen vurderes derfor til å ikke være tilstrekkelig relevant for prosjektering av slukkeinstallasjoner.

Foretaket har også dokumentert at Slethei har oppnådd graden høgskoleingeniør på 180 studiepoeng innen maskin, studieretning VVS i 2001. Som det følger av vurderingen av relevans ovenfor er utdanning innen VVS relevant for det påklagede godkjenningssområdet, men utdanningen oppfyller ikke kravet til nødvendig utdanningsnivå for funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 3.

Foretaket har som nevnt også vist til at Slethei har flere sertifiseringer og kursbevis. Til dette vil direktoratet bemerke at byggesaksforskriften stiller krav om formell utdanning. Kompetanse i form av kurs, seminar eller andre autorisasjoner i etterkant av utdanning kan derfor ikke veie opp for manglende formell, relevant utdanning. Dette er også stadfestet av Klagenemnda for sentral godkjenning flere ganger, ref. blant annet nemndas saksnummer 70/20, 50/21, 25/22 og 11/23.

Direktoratet ønsker samtidig å understreke at det ved søknad om sentral godkjenning må dokumenteres tilstrekkelig relevant utdanning på nødvendig nivå, jf. SAK10 § 11-3 og 11-5. Det innebærer at mastergraden, som oppfyller kravet til utdanningsnivå for funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 3, også må inneholde relevante fag sett opp mot innholdet i godkjenningssområdet. Det er ikke tilstrekkelig å vise til relevant utdanning på et nivå lavere enn det som kreves. Som det følger av vurderingen ovenfor kan ikke direktoratet se at mastergraden er tilstrekkelig relevant for prosjektering av slukkeinstallasjoner.

Direktoratet vurderer på bakgrunn av ovennevnte at foretaket ikke har dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning på nødvendig nivå for godkjenningssområdet prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3.

Krav til praksis

Det er krav om at foretaket skal ha faglig ledelse med både relevant utdanning på rett nivå og relevant praksis over tid. De ordinære kravene til utdanning og praksis åpner ikke for å la

praksis kompensere for manglende utdanning eller motsatt. Kravene fremgår av SAK10 §§ 11-1 andre ledd, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket har vist til referanseprosjekter som omhandler arbeider som omfattes av det påklagede godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3. Når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på utdanningen som kreves – både utdanningsnivå og utdanningsretning, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom det ikke er dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant i dette tilfellet. Praksis kan som nevnt ikke veie opp for manglende relevant utdanning.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Sprinktec AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagede godkjenningsområdet.»

Sak 4/24 Klage på vedtak om sentral godkjenning fra Lignum Sol AS (klagesaksnr. 2024/862).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

I klage innsendt 23.01.2024 ble vedtak av 18.01.2024 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 19.12.2023 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 18.01.2024 avsto direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at det ikke var dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) § 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Avslaget ble også begrunnet med at foretaket hadde restanser, og dermed ikke oppfylte seriositetsvilkårene i SAK10 § 13-1a første ledd bokstav c.

Generelle opplysninger om foretaket

Lignum Sol AS har ikke hatt sentral godkjenning tidligere. Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 7 inntektsmottakere og ligger i Bærum kommune i Akershus. Michal Remigiusz Manczak er daglig leder. Han har utdanning fra tilsvarende mastergrad fra Polen fullført i 2002, studielinje *treteknologi*.

Foretaket har sin virksomhet innen rådgivning, prosjektering, tegning og produksjon innen bygg. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 71.121 Byggteknisk konsulentvirksomhet.

Saksgang

19.12.2023 Søknad

05.01.2024 Foreløpig svarbrev

16.01.2024 Mottatt tilleggsinformasjon

18.01.2024 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

23.01.2024 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket skriver innledningsvis i klagen at Manczak har jobbet som tømmer/byggmester i Norge de siste 20 år. Videre forklarer foretaket at Manczak kom til Norge i 2002 og at han da måtte søke om opphold og arbeidstillatelse. Ifølge foretaket ble Manczaks papirer i forbindelse med denne søknadsprosessen oversatt av norske myndigheter til *tømmermester*, som videre ble skrevet inn i passet til Manczak som hans yrke. Foretaket skriver videre at dette, i tillegg til stor faglig tyngde både praktisk og teoretisk, har ligget til grunn for Manczaks virke i Norge. Manczak har i etterkant fornyet passet, og det står derfor ikke lenger noe om hans yrke.

Foretaket skriver videre at utdanningen i Polen er bygget opp annerledes enn i Norge. Foretaket mener det er et klart skille mellom utdanning på yrkesskole og på universitet eller høyskole i Norge, mens disse utdanningene i Polen i større grad bygger på hverandre i et hierarki. Dette innebærer ifølge foretaket at de som tar høyere utdanning på universitet eller høyskole i Polen, og har yrkesfag, får disse flettet inn i sin utdanning. Foretaket mener at deler av fagene derfor er mer praktiske enn hva de er i Norge.

Foretaket anfører også at det er ord og vendinger som har blitt borte og misforstått under oversettelsen, slik at utdanningen til Manczak fremstår som utelukkende teoretisk. Foretaket mener også at tittelen *treteknolog* ikke er korrekt oversatt, og at en mer korrekt oversettelse ville vært byggingeniør med fordypning i trekonstruksjon.

Angående utestående restanser skriver foretaket at dette bygger på en misforståelse og informerer om at det er ryddet opp i.

Avslutningsvis skriver foretaket at Lignum Sol AS er et stabilt byggefirma som gjør det bra, og at mange av oppdragene deres kommer fra ulike arkitektkontorer som de har samarbeidet med i en årrekke. Foretaket skriver at prosjektene varierer fra oppføring av eneboliger og hytter, til ombygging av hus og totalrenovering av leiligheter, og at mange av eneboligene og hyttene har avanserte konstruksjoner.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1 og utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte

godkjenningsområdet. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person. Det er videre krav til at foretak som søker om og innehar sentral godkjenning ikke skal ha forfalt og ubetalt skatt, forskuddstrekk, arbeidsgiveravgift eller merverdiavgift, jf. SAK10 § 13-1a første ledd bokstav c. Direktoratet innhenter automatisk skatteopplysninger fra Skatteetaten.

Seriøsitetstvilkår – krav til at foretaket ikke skal ha forfalt og ubetalt skatt, forskuddstrekk, arbeidsgiveravgift eller merverdiavgift

Seriøsitetstvilkårene i SAK10 § 13-1a innebærer blant annet at foretak som søker om eller har sentral godkjenning ikke skal ha forfalt og ubetalt skatt, forskuddstrekk, arbeidsgiveravgift eller merverdiavgift, jf. SAK10 § 13-1a første ledd bokstav c. Direktoratet innhenter automatisk skatteopplysninger fra Skatteetaten.

Foretaket fikk som nevnt avslag på søknaden blant annet fordi det hadde restanser. Foretaket har i klagesaksomgangen informert om at dette er rettet opp i. Etter ny innhenting av skatteopplysninger fra Skatteetaten per 07.04.2024 finner direktoratet at foretaket ikke lenger har forfalte og ubetalte restanser.

Direktoratet finner på bakgrunn av dette at seriøsitetstvilkårene er oppfylt.

Samlet vurdering av de pålagde godkjenningsområdene:

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag-/svennebrev eller tilsvarende, med tilhørende to års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for disse godkjenningsområdene vil for eksempel være svennebrev i tømrefaget. Høyere fagskolegrad, bachelorgrad eller mastergrad innen bygg vil også kunne være relevant.

Utdanning og praksis fra annen EØS-stat skal aksepteres på lik linje med norsk, jf. SAK10 § 11-5 andre ledd. Søknaden og vedleggene skal være på norsk, dansk eller svensk, eller vedlagt en faglig korrekt oversettelse til ett av disse språkene, jf. SAK10 § 13-2 tredje ledd. For søknad om sentral godkjenning må det dokumenteres at den formelle utdanningen og praksisen er relevant i forhold til det godkjenningsområdet det søkes sentral godkjenning for.

Foretaket har dokumentert at daglig og faglig leder Michal Manczak har utdanning fra Polen fra 2002 som vurderes tilsvarende mastergrad. Retningen på utdanningen er oversatt til *treteknologi/mekanisk treteknologi*.

Mastergrad oppfyller følgelig kravet til utdanningsnivå for de pålagde godkjenningsområdene. I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdene det søkes om. Spørsmålet blir derfor om den dokumenterte utdanningen er tilstrekkelig relevant for de pålagde godkjenningsområdene.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningssområdet innhold og arbeidsoppgaver.

Godkjenningssområdet utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner omfatter eksempelvis utførelse av yttervegger, etasjeskiller, innvendige vegger og takkonstruksjoner, luft- og fuktetting og varme-, lyd og kondensisolering, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav g med tilhørende veiledning. Tiltaksklasse 1 omfatter oppføring eller vesentlig endring av enebolig, to- til firemannsbolig og rekkehus, kjedehus og terrassehus inntil 3 etasjer. Andre eksempler kan være små barnehager, arbeidsbygg til og med 2 etasjer samt landbruksbygninger og lagerbygg med bruksareal inntil 2000 kvadratmeter. For at en utdanning skal kunne anses relevant for dette godkjenningssområdet er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag knyttet til konstruksjonslære, bygging av nye utvendige og innvendige konstruksjoner av tre og stål, bygging av komplette vegg- og takkonstruksjoner, og montering av elementer og moduler.

Godkjenningssområdet utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner omfatter montering av bærende og ikke-bærende bygningsdeler av metall og prefabrikkerte betongelementer. Eventuelle sikringstiltak, montering og avstivning under montering og ansvar for utførelse av brannisolering og branntetting inngår også i fagområdet, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav i med tilhørende veiledning. Tiltaksklasse 1 omfatter montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i bygg eller anlegg i pålitelighetsklasse 1. Dette kan for eksempel være bensinstasjoner, enkle industribygg og lager- eller landbruksbygg. Andre eksempler kan være nye balkonger på boligblokker inntil 5 etasjer, solavskjerming, tak over inngangsparti og mezzanin. Bruer og kulverter med spennvidder inntil 10 meter og tårn inntil 10 meters høyde omfattes også. For at en utdanning skal kunne anses relevant for dette godkjenningssområdet er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag knyttet til konstruksjonslære og montering av konstruksjoner av betong og stål.

For begge godkjenningssområdene er det sentralt at utdanningen inneholder en tilstrekkelig mengde byggtekniske fag og at den gir et bredt nok grunnlag med tanke på konstruksjonsforståelse.

Av vitnemålet til Michal Manczak med tilhørende oversettelse fremgår det at studielinjen er innen *treteknologi*, og at retningen er innenfor *mekanisk treteknologi*. Foretaket anfører i klagen at dette er en misvisende oversettelse. Som nevnt tidligere er fagkombinasjon og utdanningens innhold det sentrale ved vurderingen av om utdanningen er relevant. Det følger av innsendt karakterutskrift med tilhørende oversettelse at utdanningen blant annet ga opplæring i fag som *teknisk metrologi, teknisk tegning, teknisk mekanikk, varmeteknikk, trelære, maskinlære, elektroteknikk, metallteknologi, skjærende bearbeiding, trevare, beskyttelse og vedlikehold av trevirke, produksjonsutstyr og grunnleggende robotikk, hydrotermisk og plastisk bearbeiding av trevirke, bearbeidingsmaskiner, lim og liming av*

trevirke, innføring i kjemisk treteknologi, foredling av treoverflate, sagbruk, trematerialer, prosjektering av treindustrialegg og møbler.

Ut ifra innsendt fagplan finner direktoratet at utdanningen i hovedsak er rettet mot bearbeiding og behandling av tre samt bruk av tre som materiale. I tillegg inneholder utdanningen noen maskin- og elektrorettede fag. Direktoratet kan ikke se at den dokumenterte utdanningen med dens innhold innehar tilstrekkelig faglig bredde og dybde innen fag knyttet til byggteknikk, og konstruksjonsforståelse.

Direktoratet finner ikke at den dokumenterte utdanningen gjenspeiler de påklagede godkjenningssområdenes innhold og arbeidsoppgaver i tilstrekkelig grad. Utdanningen vurderes dermed til å ikke være tilstrekkelig relevant for utførelse av tømmerarbeid og montering av trekonstruksjoner og utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Det er krav om at foretaket skal ha faglig ledelse med både relevant utdanning på rett nivå og relevant praksis over tid. De ordinære kravene til utdanning og praksis åpner ikke for å la praksis kompensere for manglende utdanning eller motsatt. Kravene fremgår av SAK10 §§ 11-1 andre ledd, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket har vist til referanseprosjekter som omhandler arbeider som omfattes av de påklagede godkjenningssområdene. Når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på utdanningen som kreves – både utdanningsnivå og utdanningsretning, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom det ikke er dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant i dette tilfellet. Praksis kan som nevnt ikke veie opp for manglende relevant utdanning.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Lignum Sol AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningssområdene utførelse av tømmerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1 og utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningsområdene.»

Klager har i e-post datert 12.04.2024 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken, i tillegg til ettersendt dokumentasjon 16.04.2024. Klagenemnda har tatt med dette i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken. Klagenemnda viser til foretakets anførsel om at det er foreliggende misforståelser i oversettelsen av faglig leders utdanning fra polsk til norsk. Til dette bemerkes det at klagenemnda forholder seg til innsendt dokumentasjon.

**Sak 5/24 Klage på vedtak om sentral godkjenning fra
Ringbo BBL (klagesaksnr. 2024/1695).**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2

I brev datert 13.02.2024 ble vedtak av 05.02.2024 påklaget av foretaket ved Espen Sjøberg. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 14.11.2023 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 05.02.2024 av slo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningssområder ble innvilget:

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningssområde ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2

Avslaget for godkjenningssområdene utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2 ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning. Det ble også kort kommentert at selv om det var vist til praksis som var omfattet av godkjenningssområdene, er det ikke anledning til å la praksis kompensere for manglende utdanning.

Godkjenningssområder innvilget i klagesaksomgangen

Direktoratet har tatt klagen til følge når det gjelder følgende godkjenningssområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

Det vil si at foretaket har fått innvilget disse godkjenningssområdene. Det ble ved avgjørelsen sett hen til referanseprosjekter innsendt i klagen. For godkjenningssområdet ansvarlig søker fikk foretaket avslag for godkjenningssområdet i tiltaksklasse 2 da det ikke var dokumentert tilstrekkelig praksislengde. Foretaket har i klagesaksomgangen informert om at de ikke kan vise til seks års relevant praksis med området i tiltaksklasse 2, men ba om en ny vurdering av godkjenningssområdet i tiltaksklasse 1.

Generelle opplysninger om foretaket

Ringbo BBL har fått sentral godkjenning første gang 10.11.2014. I perioden 10.11.2014 – 02.03.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningssområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 og overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2. Foretaket har ikke hatt sentral godkjenning etter denne perioden.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 13 inntektsmottakere og ligger i Hønefoss i Ringerike kommune i Buskerud. Jens Veiteberg er daglig leder. Det er ikke dokumentert utdanning for ham. Videre er det dokumentert faglig leder Tor Over Hamborg og prosjektleder Espen Sjøberg med mesterbrev i tømrefaget fra henholdsvis 2002 og 2008.

Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 41.101 Boligbyggelag.

Saksgang

- 14.11.2023** Søknad
- 08.12.2023** Foreløpig svarbrev
- 09.01.2024** Foreløpig svarbrev
- 18.01.2024** Foreløpig svarbrev
- 31.01.2024** Mottatt tilleggsinformasjon
- 05.02.2024** Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)
- 13.02.2024** Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket ved Espen Sjøberg har i klagen vist til flere referanseprosjekter for samtlige godkjenningsområder og redegjort for erfaring innen de ulike godkjenningsområdene.

For godkjenningsområdene utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2 skriver Sjøberg at han på bakgrunn av relevant praksis og ansiennitet innen fagområdet har gjennomgått og bestått kurs (U3) Betongarbeider – Utførelse av betongkonstruksjoner for produksjonsleder og kontrollleder, formann og bas. Det er også vedlagt et kursbevis som bekrefter dette.

Videre skriver Sjøberg at han i perioden 2001-2003 deltok på fundamentering av tilbygg og støp av utvendige dekker, rehabilitering av over 200 baderom, støp av nye baderomsdekker, innstøp av varmekabler, etablering av riktig fallforhold, flislegging av bad samt muring av nye piper i eneboliger. I perioden 2003-2007 har han støpt fundamenter, såler og ringbygg til tilbygg. Videre viser Sjøberg til flere prosjekter i perioden 2007-2018 der han var utførende håndverker i forbindelse med fundamentering av nye tilbygg til hytte og enebolig, utskifting av natursteinsgrunnmur på hytte, utskifting av støpt ringmur på hytte samt støp av utvendige plater på mark med forskaling, armering og støp. Sjøberg viser også til et prosjekt fra 2022 som gjaldt forskaling, armering og støp av fundament og punktfundament til stålsøyler i forbindelse med oppføring av nytt kontorbygg.

Foretaket ber på bakgrunn av dette om en ny vurdering.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Utførelse av plastøppte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller tilsvarende, med tre års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fagskole innen bygg og/eller anlegg, da det ikke finnes mesterbrev innen dette fagområdet.

Foretaket har dokumentert at både Tor Ove Hamborg og Espen Sjøberg har mesterbrev i tømrerfaget fra henholdsvis 2002 og 2008. Mesterbrev oppfyller følgelig kravet til nødvendig utdanningsnivå. I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for det påklagde godkjenningsområdet. Spørsmålet blir derfor om mesterbrev i tømrerfaget er tilstrekkelig relevant for utførelse av plastøppte betongkonstruksjoner.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagde godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Fagområdet omfatter forskalings-, armering- og utstøpningsarbeider av konstruksjoner som fundamenter, vegger, søyler, bjelker og dekker, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav f med tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses som relevant for dette godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for støping, forskaling og betong.

Utdanning som tømmer innehar opplæring i konstruksjons- og innredningsarbeid i bygninger og produksjon og montering av elementer og moduler. Lærerplanen for tømmerfaget viser at kompetansemålene blant annet inneholder bygging av nye utvendige og innvendige konstruksjoner av tre og stål, bygge og montere ulike typer komplette veggkonstruksjoner, velge konstruksjoner og løsninger ved rehabiliterings- og ombyggingsarbeid som forebygger skader, og montere vinduer og dører og isolere og tette rundt dem.

Til forskjell fra utdanning i tømmerfaget, inneholder utdanning i betongfaget opplæring i emner som fundamentering, forskaling, armering, montasje av innstøpingsgods og isolasjonsprodukter, utstøping av betong, produksjon av betongelementer, betongrehabilitering, branntetting og fuging.

Direktoratet kan ikke se at utdanning innen tømmerfaget gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver i tilstrekkelig grad, og finner derfor at utdanningen ikke er tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet. Tilsvarende vurderinger er også stadfestet av Klagenemnda for sentral godkjenning tidligere, ref. blant annet nemndas saksnummer 54/19, 03/20, 44/21 og 25/22.

Foretaket har som nevnt også dokumentert at Sjøberg har gjennomført kurs innen betongarbeider. Til dette vil direktoratet bemerke at støpelederkurset gir noe kunnskap innen det påklagede godkjenningsområdet, men ikke nok til å kunne si at det gir den tilstrekkelige opplæringen og det teoretiske grunnlaget som kreves i henhold til forskriften. Direktoratet vil videre gjøre oppmerksom på at byggesaksforskriften stiller krav om formell utdanning. Kompetanse i form av kurs, seminar eller andre autorisasjoner i etterkant av utdanning kan derfor i utgangspunktet ikke veie opp for manglende formell, relevant utdanning. Dette er også stadfestet av Klagenemnda for sentral godkjenning flere ganger, ref. blant annet nemndas saksnummer 70/20, 50/21, 25/22 og 11/23.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Det er krav om at foretaket skal ha faglig ledelse med både relevant utdanning på rett nivå og relevant praksis over tid. De ordinære kravene til utdanning og praksis åpner ikke for å la praksis kompensere for manglende utdanning eller motsatt. Kravene fremgår av SAK10 §§ 11-1 andre ledd, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket har vist til referanseprosjekter som omhandler arbeider som omfattes av det påklagede godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2. Når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på utdanningen som kreves – både utdanningsnivå og utdanningsretning, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom det ikke er dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant i dette tilfellet. Praksis kan som nevnt ikke veie opp for manglende relevant utdanning.

Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev, med tilhørende tre års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev i murerfaget.

Foretaket har dokumentert at både Tor Ove Hamborg og Espen Sjøberg har mesterbrev i tømmerfaget fra henholdsvis 2002 og 2008. Mesterbrev oppfylder følgelig kravet til nødvendig utdanningsnivå. I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for det påklagde godkjeningsområdet. Spørsmålet blir derfor om mesterbrev i tømmerfaget er tilstrekkelig relevant for utførelse av murarbeid.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagde godkjeningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Utførelse av murarbeid omfatter blant annet muring av yttervegger, piper, ildsteder, støttemurer, pussarbeid, monteringsarbeid, luft- og fuktetting, flisarbeid samt varme-, lyd- og kondensisolering med mer, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav h med tilhørende veiledning. For at en utdanning skal anses som relevant for dette godkjeningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar opplæring i fagområder som teglmuring, blokkmuring, pussing, natursteinsarbeid og flislegging.

Utdanning som tømmer innehar, som nevnt over, opplæring i konstruksjons- og innredningsarbeid i bygninger og produksjon og montering av elementer og moduler. Lærerplanen for tømmerfaget viser at kompetansemålene blant annet inneholder bygging av nye utvendige og innvendige konstruksjoner av tre og stål, bygge og montere ulike typer komplette veggkonstruksjoner, velge konstruksjoner og løsninger ved rehabiliterings- og ombyggingsarbeid som forebygger skader, og montere vinduer og dører og isolere og tette rundt dem.

Til forskjell fra utdanning i tømmerfaget, inneholder utdanning i murerfaget opplæring i emner som blant annet teglsteins- og blokkmuring, flislegging, våtromsarbeid, smøremembraner, skifer- og natursteinsmuring, puss- og overflatebehandling, og muring og montering av peis og andre ildsteder samt piper og pipeelementer.

Direktoratet kan ikke se at utdanning innen tømmerfaget gjenspeiler det påklagede godkjeningsområdets innhold og arbeidsoppgaver i tilstrekkelig grad, og finner derfor at utdanningen ikke er tilstrekkelig relevant for godkjeningsområdet.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Det er krav om at dere skal ha faglig ledelse med både relevant utdanning på rett nivå og relevant praksis over tid. De ordinære kravene til utdanning og praksis åpner ikke for å la praksis kompensere for manglende utdanning eller motsatt. Kravene fremgår av SAK10 §§ 11-1 andre ledd, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket har vist til referanseprosjekter som omhandler arbeider som omfattes av det påklagede godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2. Når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på utdanningen som kreves – både utdanningsnivå og utdanningsretning, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom det ikke er dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant i dette tilfellet. Praksis kan som nevnt ikke veie opp for manglende relevant utdanning.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Ringbo BBL verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningsområdene.»

Sak 6/24 Klage på vedtak om sentral godkjenning fra Ekeren Entreprenør AS (klagesaksnr. 2024/1733).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

I e-post datert 13.02.2024 ble vedtak av 31.01.2024 påklaget av foretaket ved Karsten Ekeren. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 09.01.2024 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 31.01.2024 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2

Avslaget for de påklagde godkjenningsområdene ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning. Det ble også kort kommentert at selv om foretaket hadde dokumentert praksis som var omfattet av godkjenningsområdene, er det ikke anledning til å la praksis kompensere for manglende utdanning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Ekeren Entreprenør AS har ikke hatt sentral godkjenning tidligere. Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret ingen inntektsmottakere og ligger i Flå kommune i Viken. Fredrik Amlie Ekeren er daglig leder. Det er ikke dokumentert utdanning for ham. Faglig leder i foretaket er Karsten Ekeren. Han har høyere fagskolegrad innen maskin fra 1978.

Foretaket har sin virksomhet innen grunnarbeid, herunder graving, drenering, sprenging og planering. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 43.120 Grunnarbeid.

Saksgang

09.01.2024 Søknad

17.01.2024 Foreløpig svarbrev

31.01.2024 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

13.02.2024 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket ved Karsten Ekeren skriver i klager at de er enige i at utdanningen ikke oppfyller de krav som er stilt, men mener at den kompetansen som Ekeren har burde tilfredsstille og veie opp for øvrige krav. Videre informerer Ekeren om at han har vært i entreprenørbransjen i 47 år, både som ansatt og som selvstendig næringsdrivende. Han har erfaring fra utbygging av hytte- og boligfelt, store veiprojekter, industritomter osv. Ekeren viser også til at han har hatt sentral godkjenning for flere av påklagde godkjenningsområdene i tiltaksklasse 2 tidligere under annet foretak.

Foretaket ber på bakgrunn av dette om at direktoratet tar en ny vurdering av søknaden.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1, utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2, utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2 og utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Samlet vurdering av de påklagde godkjenningsområdene

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller tilsvarende, med tilhørende fire års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller tilsvarende, med tilhørende tre års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Relevant utdanning for disse godkjenningssområdene vil for eksempel være høyere fagskolegrad innen anlegg.

Foretaket har som nevnt vist til Karsten Ekeren med høyere fagskolegrad innen maskin fra 1978. Utdanningen oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for samtlige av de påklagde godkjenningssområdene. Spørsmålet blir derfor om utdanningen er tilstrekkelig relevant for de påklagde godkjenningssområdene.

Kravet til relevans understreker at utdanningen må gi teoretisk kompetanse innen det fagområdet foretaket søker sentral godkjenning for. Det vises i denne sammenheng til en uttalelse fra Kommunal- og distriktsdepartementet av 22.01.2018, hvor departementet gir en tolkningsuttalelse vedrørende forståelsen av SAK10 § 11-2 om utdanningsnivåer. I tolkningsuttalelsen uttaler også departementet følgende om kravet til relevant utdanning gitt i SAK10 § 11-3:

«Det fremgår således direkte av forskriftens ordlyd at det er et grunnleggende vilkår at både utdanning og praksis må være relevant for området det søkes om. Kravet om at utdanningen må være relevant er ment å understreke at foretaket, i tillegg til praksis, må ha nødvendig teoretisk kompetanse innenfor sitt fagområde (eks. arkitektur, konstruksjonsteknikk, murarbeid mv.).»

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil som nevnt fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler de påklagde godkjenningssområdenes innhold og arbeidsoppgaver.

Det vises til godkjenningssområdenes faglige innhold i SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav b, tredje ledd bokstav b, c og d med tilhørende veiledninger.

Prosjektering av veg omfatter utforming og dimensjonering av veger, parkeringsplasser, gang- og sykkelveger, busslommer og lignende. Håndtering av overvann med avrenning til grøfter, sluk og tilsvarende inngår også. Prosjektering av utearealer og landskapsutforming skal ta hensyn til bruk og funksjonalitet. Målet er å sørge for at utendørsområdene er trygge og kan brukes av alle. Innvirkning på ytre miljø som for eksempel håndtering av overvann, handler om å lede overvannet til avløpssystemer til grøfter, bekker, sluk og lignende. Fagområdet veg- og grunnarbeider omfatter blant annet graving, sprengning, oppfylling, planering og komprimering.

Fagområdet landskapsutforming omfatter opparbeidelse og planering av grøntanlegg, idrettsanlegg, mindre veier og plasser. Legging av dekker med belegningsstein, natursteinsarbeider og utførelse av forstøtninger og skråningsbeskyttelse er også eksempler på arbeider som omfattes av fagområdet.

Fagområdet utførelse vannforsynings- og avløpsanlegg omfatter utførelse av vann- og avløpsanlegg samt utførelse av overvannssystem, med tilhørende komponenter og utstyr.

For at en utdanning skal anses relevant for disse godkjenningsområdene er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for anleggsteknikk, eksempelvis fagområder knyttet til grunnarbeid, utforming av anlegg, planering, sprenging, masseforflytting, vegbygging, fundamentering, VA-teknikk, mm.

Utdanningen til Karsten Ekeren er maskinrettet. Det fremgår av fagplanen til utdanningen at den inneholdt opplæring i fag som *mekanikk, teknologi, elektroteknikk, maskindeler og konstruksjoner, kraftteknikk, produksjonsteknikk, fagtegning, EDB og automasjon*.

Direktoratet finner at den dokumenterte utdanningen til Ekeren ikke gir anleggsteknisk forståelse, og dermed ikke gjenspeiler de påklagde godkjenningsområdenes innhold og arbeidsoppgaver. Utdanningen vurderes til å ikke være tilstrekkelig relevant.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Det er krav om at foretaket skal ha faglig ledelse med både relevant utdanning på rett nivå og relevant praksis over tid. De ordinære kravene til utdanning og praksis åpner ikke for å la praksis kompensere for manglende utdanning eller motsatt. Kravene fremgår av SAK10 §§ 11-1 andre ledd, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket har vist til referanseprosjekter som omhandler arbeider som omfattes av de påklagde godkjenningsområdene. Når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på utdanningen som kreves – både utdanningsnivå og utdanningsretning, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom det ikke er dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant i dette tilfellet.

Til foretakets anførsel om at direktoratet må kunne vektlegge Ekerens realkompetanse ved å la hans lange erfaring veie opp for manglende utdanning, bemerkes det at direktoratet må forholde seg til de forskriftsfestede kravene til utdanning i SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Foretaket må ved søknad om sentral godkjenning dokumentere at den faglige ledelsen i foretaket oppfyller krav til både relevant utdanning og praksis som er tilpasset omsøkte godkjenningsområder.

Daværende Kommunal- og regionaldepartementet uttalte følgende om nødvendigheten av riktig utdanning for å få sentral godkjenning i et brev til direktoratet 11.09.2008:

«Dersom det ses bort fra kravet om at utdanningen må være relevant, innebærer dette at det er foretakets realkompetanse som danner grunnlaget for sentral godkjenning. Dette vil i så fall være i strid med ordningens intensjon, jf også våre uttalelser i sak nr 04/3790 og 01/5032.»

Direktoratet må som nevnt forholde seg til regelverket, og har ikke anledning til å la praksis veie opp for manglende relevant utdanning.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Ekeren Entreprenør AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningsområdene.»

Klager har i e-post datert 11.04.2024 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt med disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

Sak 7/24 Klage på vedtak om sentral godkjenning fra Rørfunn AS (klagesaksnr. 2024/3612).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 3

I klage innsendt 02.04.2024 ble vedtak av 14.03.2024 påklaget av foretaket ved avdelingsleder Arvid Løberg og daglig leder Nina Hagerup-Lyngvær. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 13.02.2024 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 14.03.2024 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3

Samtlige av områdene ble innvilget etter en samlet vurdering på bakgrunn av overgangsbestemmelsen i byggesaksforskriften (SAK10) § 20-3.

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 3

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Foretaket hadde dokumentert faglig ledelse med ingeniørgrad, høyere fagskolegrad og mesterbrev som ikke oppfylte krav til utdanningsnivå. Det ble videre kommentert at foretaket tidligere hadde fått innvilget sentral godkjenning for disse områdene etter overgangsbestemmelsen som er basert på kravene til utdanningsnivå som gjaldt før 1. januar 2016. Faglig ledelse fra før 2016 besto av Bjørn Hernæs med bachelorgrad innen VVS og Arvid Løberg med utdanning tilsvarende mesterbrev i rørleggerfaget. I avslaget ble det informert om at overgangsbestemmelsen kun gir anledning til å la praksis kompensere for ett manglende utdanningsnivå, og at områdene derfor har vært innvilget på bakgrunn av Hernæs som faglig leder. Direktoratet kunne ikke se at Hernæs lengre var en del av den faglige ledelsen i foretaket, og kunne følgelig ikke legges til grunn som faglig leder.

Foretaket hadde imidlertid dokumentert at Løberg fortsatt var en del av den faglige ledelsen, men i og med at det ikke er anledning til å la praksis kompensere for mer enn ett manglende utdanningsnivå kunne ikke godkjenningssområdene i tiltaksklasse 3 innvilges.

Det ble også kort kommentert at utdanningen til Nina Hagerup-Lyngvær ikke ble ansett å være tilstrekkelig relevant sett opp mot godkjenningssområdenes faglige innhold. Avslutningsvis ble det kommentert at foretaket også hadde dokumentert tre faglige ledere med relevant høyere fagskolegrad, men at samtlige av utdanningene ble fullført i 2021 og at ingen av de hadde oppnådd dette utdanningsnivået før endringen av regelverket i 2016.

Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningssområdene i tiltaksklasse 2 på bakgrunn av en samlet vurdering.

Generelle opplysninger om foretaket

Rørfunn AS fikk sentral godkjenning første gang 03.04.1998. Foretaket har i flere perioder hatt sentral godkjenning for de påklagde godkjenningssområdene. I perioden 12.04.2021 – 14.03.2024 hadde foretaket sentral godkjenning for følgende godkjenningssområder:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 3

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 40 inntektsmottakere og ligger i Trondheim. Nina Hagerup-Lyngvær er daglig leder. Hun har ingeniørgrad innen miljø- og planleggingsteknikk fra 1995. Videre er det dokumentert at Magnus Presthus Schei, Arnt Hunstad Kalstad og Jonas Uv, samtlige ansatt som anleggsledere/prosjektledere, har høyere fagskolegrad innen klima, energi og miljø (KEM). Samtlige ble fullført i 2021. Det er også dokumentert at Schei, Kalstad og Uv alle har mesterbrev i rørleggerfaget fra henholdsvis 2024, 2021 og 2022. Det er også dokumentert at avdelingsleder Arvid Løberg har håndverksbrev i rørleggerfaget fra 1992.

Foretaket har sin virksomhet innen salg av varer og tjenester innen VVS. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 43.221 Rørleggerarbeid.

Saksgang

13.02.2024 Søknad

27.02.2024 Foreløpig svarbrev

29.02.2024 Mottatt tilleggsinformasjon

14.03.2024 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

02.04.2024 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket skriver i klagen at de mener det er feil vurdering å avslå godkjenningsområdene prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 3 og prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 3. Foretaket viser i den forbindelse til Nina Hagerup-Lyngvær sin mangeårige praksis som prosjektansvarlig og prosjekterende innen VVS-faget i over 27 år. Videre skriver foretaket at Hagerup-Lyngvær har vært ansatt i Rambøll AS sin VVS-avdeling i perioden 1996-2012 hvor hun hadde ansvar for prosjektering og prosjektledelse innen varme-, kjøle-, sanitær- og ventilasjonsanlegg. Foretaket skriver også at Hagerup-Lyngvær ble RIF-godkjent rådgiver da hun jobbet i Rambøll.

Foretaket informerer om at Hagerup-Lyngvær i perioden 2012-2019 har jobbet med prosjektering av varme-, kulde-, og sanitæranlegg, i tillegg til at hun har hatt prosjekteringsansvaret og oppfølging på byggeplass. Hagerup-Lyngvær har ifølge foretaket jobbet med store og komplekse anlegg i flere bygg på opptil 8 etasjer, 15.000m² og over 400kW. Hagerup-Lyngvær har siden 2019 vært ansatt som daglig leder i Rørfunn AS, og jobber fortsatt som prosjekteringsansvarlig på flere av foretakets oppdrag.

Foretaket mener at Hagerup-Lyngværs langvarige praksis innen prosjektering i VVS-faget oppfyller kravene for de påklagde godkjenningsområdene etter overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3.

Foretaket ber på bakgrunn av dette om en ny gjennomgang og vurdering av vedtaket.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 3 og prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 3.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket ved søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Forholdet til overgangsbestemmelsen

1. januar 2016 ble det gjort en rekke endringer i byggesaksforskriften, blant annet ble kravene til utdanning flyttet fra veiledning til forskrift, og gjort til absolutte krav. Kravene til utdanning fremgår i dag av SAK10 § 11-2 og 11-3. Etter regelverksendringen ble det samtidig innført en overgangsbestemmelse. Bestemmelsen følger av SAK10 § 20-3 og innebærer at foretak som søker om fornyelse av sin sentrale godkjenning kan vurderes etter de mer lempelige kompetansekravene som gjaldt før 1. januar 2016, hvor langvarig og god praksis

kunne kompensere for manglende utdanningsnivå. Overgangsbestemmelsen gjelder kun kravene til utdanning og praksis i SAK10 kapittel 11, det lempes ikke på seriøsitetskravene, krav til dokumentasjon eller lignende. Bestemmelsen gjelder frem til 1.juli 2025 og ble innført for at foretakene skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket. Vurdering av hvorvidt praksis i det enkelte tilfellet kunne kompensere for manglende utdanningsnivå, var en konkret skjønnsmessig vurdering.

Når det gjelder overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 er det en rekke kriterier som skal være oppfylt for at denne skal komme til anvendelse. Blant annet må foretaket tidligere ha vært kompensert for manglende utdanningsnivå og det må søke om fornyelse av sin sentrale godkjenning. Videre kan praksis kun kompensere for ett manglende utdanningsnivå, og det er ikke anledning til å kompensere for manglende relevant utdanning.

Vi finner at foretaket i 2015 fikk innvilget sentral godkjenning kompensert for manglende utdanningsnivå, og deretter har fått innvilget sentral godkjenning på bakgrunn av overgangsbestemmelsen. Faglig ledelse besto i 2015 av Bjørn Yngve Hernæs med ingeniørgrad, Nina Hagerup-Lyngvær med ingeniørgrad, Kjell Evensen med mesterbrev i rørleggerfaget, Arvid Løberg med håndverksbrev i rørleggerfaget og Stig Schei med svennebrev i rørleggerfaget. Arnt Hunstad Kalstad er også oppført i foretakets organisasjonsplan som rørlegger på dette tidspunktet.

Hernæs, Evensen og Schei fremgår ikke lenger som en del av foretakets faglige ledelse og kan derfor ikke legges til grunn. Det er imidlertid dokumentert at Hagerup-Lyngvær, Løberg og Kalstad fortsatt er en del av den faglige ledelsen og at det kan vurderes om øvrige kriterier for overgangsbestemmelsen er oppfylt på bakgrunn av noen av dem.

Samlet vurdering av de påklagde godkjenningsområdene

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 er mastergrad eller tilsvarende, med tilhørende åtte års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for disse godkjenningsområdene vil for eksempel være mastergrad i KEM eller VVS. Som nevnt ovenfor gir overgangsbestemmelsen kun anledning til å la praksis kompensere for ett manglende utdanningsnivå, og det er ikke anledning til å kompensere for manglende relevant utdanning. For å kunne innvilge de påklagde godkjenningsområdene i tiltaksklasse 3 på bakgrunn av overgangsbestemmelsen må det derfor dokumenteres relevant utdanning på nivå med bachelorgrad, ingeniørgrad eller tilsvarende.

Som nevnt tidligere er det i søknad om fornyelse dokumentert at Kalstad har høyere fagskolegrad innen KEM fra 2021, i tillegg til mesterbrev i rørleggerfaget fra 2021 og svennebrev i rørleggerfaget fra 2007. Samtlige av disse utdanningene vurderes relevante for påklagde godkjenningsområder, men oppfyller ikke krav til nødvendig utdanningsnivå. På tidspunktet for innvilgelse og kompensering for manglende utdanningsnivå i 2015 var det

kun dokumentert utdanning på nivå med fag-/svennebrev for Kalstad. Praksis kan som nevnt kun kompensere for ett manglende utdanningsnivå, og det er derfor ikke anledning til å kompensere påklagde godkjenningssområder i tiltaksklasse 3 på bakgrunn av Kalstad som faglig leder.

Det samme gjelder for Løberg. For Løberg er det dokumentert utdanning tilsvarende mesterbrev i rørleggerfaget fra 1992. Mesterbrev oppfyller ikke kravet til nødvendig utdanningsnivå, og det vil heller ikke være anledning til å kompensere påklagde godkjenningssområder i tiltaksklasse 3 på bakgrunn av Løberg som faglig leder.

Når det gjelder Hagerup-Lyngvær er det dokumentert ingeniørgrad innen miljø- og planleggingsteknikk fra 1995. Ingeniørgrad oppfyller ikke kravet til nødvendig utdanningsnivå for funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 3, men det vil være anledning til å kompensere påklagde godkjenningssområder i tiltaksklasse 3 på bakgrunn av Hagerup-Lyngvær, såfremt det kan dokumenteres at utdanningen er relevant for områdene. Spørsmålet blir derfor om utdanningen innen miljø- og planleggingsteknikk er tilstrekkelig relevant for prosjektering av sanitærinstallasjoner og prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningssområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Godkjenningssområdet prosjektering av sanitærinstallasjoner innebærer å plassere sanitærutstyr med rørsystemer og spesifisere produkter som inngår i installasjonen og sikre at produktene har produktdokumentasjon. Nødvendig dimensjonering og kravspesifikasjon til brannsikring for gjennomføringer i vegger og brannskiller inngår også i oppgaven, i tillegg til å utarbeide nødvendig dokumentasjon som grunnlag for forvaltning, drift og vedlikehold. Fagområdet omfatter også renselanlegg, manuelle brannslanger og stikkledninger. Tiltaksklasse 3 omfatter prosjektering av nye eller vesentlige endringer av installasjoner med stor kompleksitet og byggverk med flere enn 4 etasjer. Eksempler på tiltak i denne tiltaksklassen kan være høye boligblokker, kontor- og skolebygg, store forsamlingslokaler, sportshaller, kjøpesentre, store industribygg med mange ansatte, sykehus, store hoteller og svømmehaller. For at en utdanning skal anses relevant for dette godkjenningssområdet er det avgjørende at utdanningen innehar opplæring i fag knyttet til rørsystemer – både innvendige og utvendige samt sanitæranlegg og installasjoner.

Godkjenningssområdet prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner omfatter utførelse av nye eller vesentlige endringer av vannbårne varme- og kjøleinstallasjoner. Dette kan være varmeanlegg uavhengig av energitype, inkludert tilslutning av røykkanal og brenseltank. Andre eksempler kan være tilkobling av varme- og kjølebatterier til ventilasjonsaggregater samt tilkobling av sekundærsiden til varmeveksler fra fjernvarme. Lyd- og branntetting av rørføringer gjennom lyd- og brannskiller inngår også i oppgaven. Tiltaksklasse 3 omfatter

prosjektering av nye eller vesentlige endringer av installasjoner med stor kompleksitet. Installasjoner i byggverk med flere enn 4 etasjer kan være eksempler på arbeider i denne tiltaksklassen. Godkjenningsområdet omfatter varme- og kuldeinstallasjoner med effekt over 150 kilowattimer. Andre eksempler på tiltak i denne klassen kan være installasjoner i høye boligblokker, kontor- og skolebygg, store forsamlingslokaler, hoteller og kjøpesentre. Andre eksempler kan være sykehus, haller og store industribygg med mange ansatte. For at en utdanning skal anses relevant for dette godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar opplæring i fag knyttet til varme- og kuldeteknikk, varme- og kuldeinstallasjoner samt innvendige rørsystemer.

Utdanningen til Hagerup-Lyngvær innen miljø- og planleggingsteknikk innehar opplæring i fag som *kjemi og miljølære, mekanikk, landmåling, kommunalteknikk, geologi og miljø, miljøforvaltning, biologi/økologi, miljøkjemi, luftforurensing – renseteknikk, samferdselsplanlegging, miljøplanlegging, akutt forurensing, vegbygging og miljø og VAR-teknikk.*

Til forskjell fra dette retter eksempelvis en teknisk fagskole med linjefag KEM seg mot fag innen sanitær- og røranlegg, kulde- og varmeanlegg, tekniske anlegg, luftbehandling, VVS-teknisk systemforståelse og energivurderinger.

Når det gjelder den dokumenterte utdanningen vurderer direktoratet at utdanningen gir kompetanse innen vann- og avløpsteknikk med håndtering av overvann og avløpsvann, vannrensing, behandling av forsyningsvann, vannbehov og vannforbruk, og at den gir kunnskap innen dimensjonering av rør, men utover dette kan ikke direktoratet se at utdanningen har en tilstrekkelig faglig bredde innen VVS-tekniske fag til at den gir kompetansen som skal til for å prosjektere sanitær-, varme- og kuldeinstallasjoner. Direktoratet finner ikke at den dokumentert utdanningen gjenspeiler de påklagde godkjenningsområdenes innhold og arbeidsoppgaver i tilstrekkelig grad. Utdanningen vurderes dermed til å ikke være tilstrekkelig relevant for prosjektering av sanitærinstallasjoner og prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner.

Som nevnt tidligere gir ikke overgangsbestemmelsen anledning til å kompensere for manglende relevant utdanning. Det vil heller ikke være anledning til å kompensere påklagde godkjenningsområder på bakgrunn av Hagerup-Lyngvær som faglig leder.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt, og direktoratet finner heller ikke at det er grunnlag for å kompensere for manglende utdanning for de påklagde godkjenningsområdene i tiltaksklasse 3.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, og overgangsbestemmelsen ikke kommer til anvendelse for godkjenningsområdene i tiltaksklasse 3, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker

likevel kort at foretaket har vist til arbeider som omfattes av de påklagde godkjenningsområdene i tiltaksklasse 3. Når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på utdanningen som kreves, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom det ikke er dokumentert at kravet til utdanning ikke er oppfylt, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant i dette tilfellet. Det presiseres at det ikke er anledning til å la praksis veie opp for manglende utdanning utover de tilfellene som overgangsbestemmelsen omfatter, jf. SAK10 §§ 11-3 og 20-3.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Rørfunn AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 3 og prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 3.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningsområdene.»

Sak 8/24 Klage på vedtak om sentral godkjenning fra Nordre Follo Byggfornyelse AS (klagesaksnr. 2024/3638).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2

- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2

I klage innsendt 03.04.2024 ble vedtak av 18.03.2024 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 04.01.2024 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 18.03.2024 avsto direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Uavhengig kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområder ble trukket av foretaket:

- Ansvarlig søker for tiltaksklasse 2
- Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 3
- Overordnet ansvar for uavhengig kontroll i tiltaksklasse 2
- Uavhengig kontroll av brannsikkerhet i tiltaksklasse 2

Avslaget for godkjenningsområdene prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2 ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning. Det ble også kort kommentert at det heller ikke var dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdene i tiltaksklasse 2. Direktoratet fant heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdene i tiltaksklasse 1.

Når det gjelder godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 2, informerte foretaket om at de ønsket å trekke søknaden om sentral godkjenning for alle områder med unntak av prosjektering av arkitektur og sanitærinstallasjoner, utførelse av sanitærinstallasjoner, tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner og murarbeid samt uavhengig kontroll av våtrom. Foretaket har i klagesaksomgangen informert om at det har oppstått en

misforståelse angående dette området, og presiserer at foretakets intensjon var å opprettholde søknad om sentral godkjenning for ansvarlig søker i tiltaksklasse 2.

Generelle opplysninger om foretaket

Nordre Follo Byggfornyelse AS har ikke hatt sentral godkjenning tidligere. Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret ingen inntektsmottakere og ligger i Vestby kommune i Follo i Viken fylke. Kozhen Mohammad Fars er faglig leder. Han har mastergrad i teknologi retning industriell økonomi fra 2019.

Foretaket har sin virksomhet innen ingeniør- og prosjektleidertjenester innen byggeprosjekter, rørleggertjenester, murertjenester, utvikling av byggeprosjekter for salg eller utleie samt totalentreprise. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 71.121 Byggteknisk konsulentvirksomhet.

Saksgang

04.01.2024 Søknad

23.01.2024 Foreløpig svarbrev

31.01.2024 Mottatt tilleggsinformasjon

01.02.2024 Foreløpig svarbrev

02.02.2024 Mottatt tilleggsinformasjon

12.02.2024 Mottatt tilleggsinformasjon

19.02.2024 Foreløpig svarbrev

02.03.2024 Mottatt tilleggsinformasjon

18.03.2024 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

03.04.2024 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Angående godkjenningsområdet ansvarlig søker skriver foretaket som sagt at det har oppstått en misforståelse og at de er av den oppfatning at de innehar den nødvendige utdanningen og praksisen som kvalifiserer dem for dette området.

Angående godkjenningsområdene prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2 så har foretaket fremlagt argumentasjon og dokumentasjon som ifølge de støtter deres opprinnelige søknad.

Når det gjelder relevansvurdering av utdanning skriver foretaket at deres faglige leder innehar en mastergrad i byggfag, og viser til det som har blitt fremlagt av foretaket tidligere. Foretaket har i søknadsomgangen redegjort og argumentert for hvorfor de mener at Fars sin utdanning er relevant for prosjektering og utførelse av sanitærinstallasjoner. Foretaket har blant annet sammenlignet emnene i utdanningen til Fars med emner som inngår i en ingeniørgrad i VVS ved Universitetet i Tromsø. Foretaket anfører at mange av emnene korresponderer, og foretaket mener derfor at utdanning til Fars gir en tilsvarende, om ikke bedre forståelse og kompetanse, innenfor VVS. Foretaket trekker spesielt frem fagene

mekanikk, termofysikk og elektromagnetisme, husbyggingsteknikk I og II, kommunalteknikk, bygningsplanlegging I med DAK, konstruksjonsteknikk stål og tre samt bygningsadministrasjon og prosjektledelse. For en fullstendig fremstilling av foretakets redegjørelse, sammenligning og argumentasjon henvises det til side 4-11 i dokumentet som følger saksfremlegget som vedlegg 8.

Foretaket skriver videre i klagen at de VVS-relaterte fagene som faglig leder har studert i sin utdanning ikke bare omfatter teoretisk kunnskap, men også praktisk forståelse av VVS-systemer, og at dette er nøye dokumentert i nevnte dokument.

Når det gjelder dokumentasjon av relevant praksis skriver foretaket at Fars i de prosjektene de har referert til, ikke bare har hatt ansvar for prosjektering og utførelse, men også for nøye utvalg av materialer, innkjøp, plantegning og oppfølging. Foretaket mener dette viser en dyptgående forståelse og praktisk håndtering av komplekse VVS-systemer som krever en omfattende kompetanse og erfaring. Foretaket viser til tidligere innsendte gjennomføringsplaner og ferdigattester, og mener at dette bekrefter prosjektenes omfang og kompleksitet i tillegg til daglig leders engasjement og ansvar i alle prosjekter. Foretaket mener dette styrker deres påstand om tilstrekkelig praksislengde og relevans.

Foretaket skriver også i klagen at de er av den oppfatning at deres kvalifikasjoner oppfyller kravene for både prosjektering og utførelse i tiltaksklasse 2. Likevel ønsker de også en vurdering av godkjenningssområdene i tiltaksklasse 1 basert på den dokumentasjonen og de argumentene de har presentert.

Avslutningsvis skriver foretaket at de er overbevist om at dokumentasjonen og informasjonen de har vist til vil bekrefte deres kompetanse for de påklagde godkjenningssområdene.

Det henvises for øvrig til klagen samt øvrig dokumentasjon som er vedlagt saksfremlegget.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningssområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 2, prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2. Direktoratet finner heller ikke at det er grunnlag for å innvilge godkjenningssområdene i en lavere tiltaksklasse.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningssområdet. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningssområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 er mesterbrev, høyere fagskolegrad eller tilsvarende, med seks års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev i tømmerfaget eller høyere fagskolegrad innen bygg.

Foretaket har dokumentert at faglig leder Kozhen Mohammad Fars har mastergrad i teknologi, studieprogram industriell økonomi. Mastergrad oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 2. Spørsmålet blir derfor om den dokumenterte utdanningen er tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet ansvarlig søker.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av plan- og bygningsloven (pbl.) § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften § 12-2 bokstav a-n. Ansvarlig søkers ansvar innebærer blant annet ansvar for at byggesøknaden inneholder nødvendige opplysninger for at kommunen skal kunne ta stilling til om tiltaket er i samsvar med bestemmelser og tillatelser. Videre skal ansvarlig søker samordne de ansvarlig prosjekterende, utførende, og kontrollerende og påse at alle oppgaver er belagt med ansvar samt sende inn nødvendige opplysninger for kommunens utstedelse av ferdigattest, jf. pbl. § 23-4. Ansvarer innebærer også blant annet deltakelse i forhåndskonferanse, håndtering av nabovarsling, å avklare dispensasjonsbehov, foreslå tiltaksklasser for de ulike fagområdene og utarbeide tiltaksprofil og avklare ansvarsområder, jf. SAK10 § 12-2. Følgelig fordrer ansvaret gode fagkunnskaper og forståelse innenfor bygg- og anleggstekniske emner og byggeprosess, blant annet for å kunne avgjøre hvilke områder som må ansvarsbelegges, forstå koordineringen av de ulike aktørene og utarbeide hensiktsmessig tiltaksprofil.

Det fremgår av innsendt fagplan at utdanningen inneholder opplæring i fag som *teknisk innovasjon, termofysikk og elektromagnetisme, fasthetslære og grunnleggende beregningsteknikk, statikk, husbyggingsteknikk I og II, materiallære, driftsledelse, konstruksjonteknikk stål og tre, konstruksjonsteknikk betong, bygningsadministrasjon og prosjektledelse, konstruksjonsteknikk II og III bygg, kommunalteknikk og bygningsplanlegging I med DAK.*

Direktoratet finner at den dokumenterte utdanningen innehar opplæring i relevante emner for området, og at den dermed vurderes som tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet ansvarlig søker.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningssrådets faglige innhold fremgår av SAK10 § 13-5 første ledd og tilhørende veiledning. For funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 må foretaket dokumentere minimum seks års relevant praksis med godkjenningssrådet, jf. SAK10 § 11-3. For tiltaksklasse 1 må det dokumenteres minimum fire års relevant praksis med godkjenningssrådet, jf. SAK10 § 11-3. I vurderingen av foretakets praksis skal direktoratet blant annet legge vekt på om den er oppdatert, praksisens varighet og tilknytningen til godkjenningssrådet. Det er avgjørende at praksisen er fra samme eller høyere tiltaksklasse. Ved vurdering av praksislengde er det årstallet for ferdigattest som er utgangspunktet.

Det vises i denne sammenheng til det som er skrevet ovenfor om hva ansvarlig søkers oppgaver og ansvar innebærer. Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 2 omfatter søknader med noe kompleksitet der antall ansvarlige foretak og ansvarsoppgaver medfører at koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse eller kontroll er krevende. Dette vil for eksempel omfatte flertrinns søknader der ansvarsforholdene i tiltaket er oppsplittet og krever koordinering. Andre forhold som spiller inn, er eventuelle dispensasjoner.

Foretaket viste i søknadsomgangen i utgangspunktet til fire referanseprosjekter oppført som praksis tilhørende Fars fra tidligere ansettelsesforhold, samtlige med oppgitt ferdigattest fra 2022. I beskrivelsen tilhørende referanseprosjektene skriver foretaket at Fars sin erfaring innebærer å håndtere søknadsprosesser med innsending av nødvendige dokumenter og tegninger til kommunen for godkjenning. Videre skriver foretaket at Fars har vært ansvarlig for å sikre at alle planer og prosjekter overholder gjeldende lover, forskrifter og byggestandarder, og at dette har inkludert tett samarbeid med arkitekter, ingeniører og andre fagfolk for å utarbeide fullstendige og korrekte søknadsdokumenter. Foretaket skriver også at Fars sin rolle også har involvert kommunikasjon med myndigheter for å følge opp søknadsprosesser, samt å adresse og løse eventuelle spørsmål eller utfordringer som har oppstått underveis.

Direktoratet finner at disse prosjektene har relevante elementer for godkjenningssrådet ansvarlig søker, men at prosjektene ut ifra denne beskrivelsen ikke kan vurderes til høyere enn tiltaksklasse 1. Det er ikke skrevet noe om kompleksitet, antall ansvarlige foretak, antall trinn i søknadsprosessen, eventuelle dispensasjoner etc. Som nevnt var det opprinnelig oppgitt at ferdigattest ble gitt i 2022. Dette dokumenterer ikke at kravet til praksislengde er oppfylt, verken for tiltaksklasse 1 eller for tiltaksklasse 2. Direktoratet ba derfor i brev av 23.01.2024 og 01.02.2024 om flere referanseprosjekter samt bedre beskrivelser av innsendt praksis. Foretaket har supplert søknaden ved flere anledninger og har for godkjenningssrådet ansvarlig søker vist til totalt fem prosjekter i egne dokumenter:

- Rød borettslag
 - Gnr./bnr.: 424/226
 - Kommune: Fredrikstad
 - Ferdigattest gitt 26.03.2020
 - Arbeidsgiver: AF Gruppen
 - Type bygg: Boligbygg / blokk med leiligheter
 - Antall etasjer: 4
 - Byggets størrelse: ca. 11 000m²
- Stangeveien brl.
 - Gnr./bnr.: 1/245
 - Kommune: Hamar
 - Ferdigattest gitt: 03.05.2023
 - Arbeidsgiver: AF Gruppen
 - Type bygg: Boligbygg / blokk med leiligheter
 - Antall etasjer: 5
 - Byggets størrelse: ca. 6000m²
- Storhamargata 22/24
 - Gnr./bnr.: 1/55
 - Kommune: Hamar
 - Ferdigattest gitt: 30.11.2021
 - Arbeidsgiver: AF Gruppen
 - Type bygg: Boligbygg / blokk med leiligheter
 - Antall etasjer: 4/5
 - Byggets størrelse: ca. 3000m²
- Buttekværn borettslag
 - Gnr./bnr.: 688/120
 - Kommune: Ringsaker
 - Ferdigattest gitt: 30.03.2022
 - Arbeidsgiver: AF Gruppen
 - Type bygg: Boligbygg / blokk med leiligheter
 - Antall etasjer: 3
 - Byggets størrelse: ca. 4000 kvm
- Sverdrupgate
 - Gnr./bnr.: 214/61
 - Kommune: Oslo
 - Ferdigattest gitt: 09.06.2023
 - Arbeidsgiver: AF Gruppen
 - Type bygg: Boligbygg / blokk med leiligheter
 - Antall etasjer: 4
 - Byggets størrelse: ca. 3000 kvm

Med unntak av ett prosjekt, er dette de samme prosjektene som foretaket viste til opprinnelig, men med en justering for når ferdigattest ble gitt.

Når det gjelder ansvarlig søker så oppgir Fars at hans tidligere arbeidsgiver AF Gruppen hadde ansvarsrett for søk i tiltaksklasse 2 i samtlige prosjekter. Når det gjelder Fars sin rolle så informeres det om at han i løpet av sitt engasjement i prosjektet Buttekvern borettslag jobbet med søknader i tiltaksklasse 2. Videre informeres det om at dette prosjektet var preget av en viss grad av kompleksitet, og at Fars i sin rolle som faglig leder hadde ansvaret for å administrere søknadsprosessen. Dette inkluderte håndtering av ettrinnsøknad der ansvarsfordelingen i prosjektet var oppsplittet, noe som gjorde koordineringen av prosjektering, utførelse og kontroll krevende. Videre informeres det om at Fars har hatt samme rolle i samtlige av de ovennevnte prosjektene, med unntak av Rød borettslag. Foretaket har dermed vist til referanseprosjekter tilhørende Fars i perioden 2021-2023. Etter direktoratets vurdering tilsvarer dette om lag tre års praksis, som ikke oppfyller kravet til praksislengde verken for tiltaksklasse 1 eller for tiltaksklasse 2.

Videre skriver foretaket selv at det har dreid seg om ettrinnsøknader i alle sakene. Foretaket har også sendt inn gjennomføringsplaner for samtlige tiltak, med unntak av Sverdrupsgate. Det fremgår av innsendte gjennomføringsplaner at det i to av sakene var syv ansvarsområder fordelt på tre foretak, der AF Gruppen hadde ansvarsrett for fire områder. I Stangeveien var det totalt ni ansvarsområder fordelt på tre foretak, der AF Gruppen hadde ansvarsrett for seks områder. Direktoratet finner ikke at det er vist til referanseprosjekter med søknader av en slik kompleksitet at de kan vurderes til høyere enn tiltaksklasse 1.

Direktoratet finner på bakgrunn av dette at det ikke er dokumentert at kravet til praksislengde er oppfylt, verken for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 eller tiltaksklasse 2. Direktoratet finner heller ikke at det er dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2.

Kravet til praksis er dermed ikke oppfylt.

Samlet vurdering av godkjenningsområdene prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er høyere fagskolegrad eller tilsvarende, med tilhørende ti års relevant praksis, eller bachelorgrad eller tilsvarende med tilhørende seks års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være høyere fagskolegrad eller bachelorgrad innen KEM eller VVS.

Foretaket har dokumentert at faglig leder Kozhen Mohammad Fars har mastergrad i teknologi, studieprogram industriell økonomi. Mastergrad oppfyller kravet til nødvendig

utdanningsnivå for områdene. Spørsmålet blir derfor om den dokumenterte utdanningen er tilstrekkelig relevant for prosjektering og utførelse av sanitærinstallasjoner.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler de påklagede godkjenningsområdenes innhold og arbeidsoppgaver.

Godkjenningsområdet prosjektering av sanitærinstallasjoner innebærer å plassere sanitærutstyr med rørsystemer og spesifisere produkter som inngår i installasjonen og sikre at produktene har produktdokumentasjon. Nødvendig dimensjonering og kravspesifikasjon til brannsikring for gjennomføringer i vegger og brannskiller inngår også i oppgaven, i tillegg til å utarbeide nødvendig dokumentasjon som grunnlag for forvaltning, drift og vedlikehold. Fagområdet omfatter også renselanlegg, manuelle brannslanger og stikkledninger. Tiltaksklasse 2 omfatter prosjektering av installasjoner i boligbygninger inntil 4 etasjer, avgrenset av tiltaksklasse 1 som omfatter eneboliger, tomannsboliger, rekkehus og kjedehus. Andre eksempler kan være overnattings-, skole- og kontorbygg samt middels store forretnings-, forsamlings- og industrilokaler.

Godkjenningsområdet utførelse av sanitærinstallasjoner omfatter utførelse av nye eller vesentlige endringer av sanitærinstallasjoner inkludert montering av rørsystemer med tilhørende komponenter og utstyr. Fagområdet omfatter også lyd- og branntetting av rørføringer. Legging av stikkledninger frem til kommunalt ledningsnett og installering av manuelle brannslanger inngår også. Tiltaksklasse 2 omfatter utførelse av nye eller vesentlige endringer av installasjoner med middels kompleksitet eller med middels konsekvenser ved feil. Dette kan for eksempel være installasjoner i middels store boligbygninger inntil 4 etasjer, avgrenset av tiltaksklasse 1 som omfatter installasjoner i enebolig, tomannsbolig, rekkehus og tilsvarende. Andre eksempler kan være installasjoner i middels store skoler, barnehager og overnattingsbygninger inntil 4 etasjer samt middels store idrettsbygninger inntil 2 etasjer.

For at en utdanning skal anses relevant for disse godkjenningsområdene er det avgjørende at utdanningen innehar opplæring i fag knyttet til rørsystemer, sanitæranlegg og installasjoner.

Foretaket anfører som nevnt at utdanningen til Fars er relevant for prosjektering og utførelse av sanitærinstallasjoner, og mener at utdanningen sammenlignet med en bachelorgrad i VVS, gir en tilsvarende, om ikke bedre forståelse og kompetanse, innenfor VVS. Det vises igjen til side 4-11 i dokumentet som følger saksfremlegget som vedlegg 8, for en fullstendig fremstilling av foretakets argumentasjon.

Det fremgår av innsendt fagplan at utdanningen inneholder opplæring i fag som *teknisk innovasjon, termofysikk og elektromagnetisme, fasthetslære og grunnleggende beregningsteknikk, statikk, husbyggingsteknikk I og II, materiallære, driftsledelse, konstruksjonsteknikk stål og tre, konstruksjonsteknikk betong, bygningsadministrasjon og*

prosjektledelse, konstruksjonsteknikk II og III bygg, kommunalteknikk og bygningsplanlegging I med DAK. Foretaket trekker som sagt spesielt frem fagene *mekanikk, termofysikk og elektromagnetisme, husbyggingsteknikk I og II, kommunalteknikk, bygningsplanlegging I med DAK, konstruksjonsteknikk stål og tre* samt *byggningsadministrasjon og prosjektledelse* som relevante fag.

Til forskjell fra dette retter eksempelvis en teknisk fagskole med linjefag KEM seg mot fag innen sanitær- og røranlegg, kulde- og varmeanlegg, og andre tekniske anlegg, luftbehandling, VVS-teknisk systemforståelse og energivurderinger.

Når det gjelder den dokumenterte utdanningen vurderer direktoratet at utdanningen har sin hovedtyngde innen bygg- og ledelsesfag. Utdanningen inneholder også fag som termofysikk, som dreier seg om varme, energi og temperatur, samt kommunalteknikk, som dreier seg om forvaltning, planlegging og drift av kommunaltekniske anlegg. Faget gir kompetanse innen dimensjonering og konstruksjon av vei, vannforsyning og avsløpshåndtering, overvannshåndtering og arealplanlegging. Når det gjelder de andre fagene som foretaket trekker frem, som for eksempel *mekanikk, husbyggingsteknikk og konstruksjonsteknikk stål og tre* bemerker direktoratet at selv om man kan ha berørt emner eller temaer av relevans for VVS i disse fagene, er også disse i hovedsak er rettet mot konstruksjon, statikk, materiallære etc.

Direktoratet finner på bakgrunn av dette at utdanningen har relevante elementer for prosjektering og utførelse av sanitærinstallasjoner, men utover dette kan ikke direktoratet se at utdanningen har en tilstrekkelig faglig bredde innen VVS-tekniske fag til at den gir kompetansen som skal til for å prosjektere og utføre sanitærinstallasjoner. Direktoratet har tatt med foretakets argumentasjon i betraktning, men kan ikke se at det gir grunnlag for å endre vurderingen. Direktoratet finner dermed ikke at den dokumenterte utdanningen gjenspeiler de påklagde godkjeningsområdenes innhold og arbeidsoppgaver i tilstrekkelig grad. Utdanningen vurderes til å ikke være tilstrekkelig relevant for prosjektering av sanitærinstallasjoner og utførelse av sanitærinstallasjoner.

Når det gjelder foretakets forespørsel om vurdering i lavere tiltaksklasse bemerker vi kort at relevansvurdering av utdanning knytter seg til fagområdet. Ettersom utdanningen vurderes som ikke tilstrekkelig relevant for prosjektering og utførelse av sanitærinstallasjoner, gjelder dette uavhengig av tiltaksklasse.

Kravet til utdanning er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Det er krav om at foretaket skal ha faglig ledelse med både relevant utdanning på rett nivå og relevant praksis over tid. De ordinære kravene til utdanning og praksis åpner ikke for å la praksis kompensere for manglende utdanning eller motsatt. Kravene fremgår av SAK10 §§ 11-1 andre ledd, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket har vist til referanseprosjekter som omhandler arbeider som omfattes av de påklagde godkjenningsområdene. I begrunnelsen i vedtaket i søknadsomgangen ble det bemerket at direktoratet ikke kunne se at det var dokumentert praksis med godkjenningsområdene i tiltaksklasse 2. Etter en ny gjennomgang finner direktoratet at innsendte referanseprosjekter for disse områdene har relevante elementer for godkjenningsområdene i tiltaksklasse 2, og at dette underbygges av innsendte gjennomføringsplaner der foretaket har hatt ansvarsrett for både prosjektering og utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2 i flere tiltak.

Når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på utdanningen som kreves – både utdanningsnivå og utdanningsretning, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom det ikke er dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant i dette tilfellet. Praksis kan som nevnt ikke veie opp for manglende relevant utdanning. Selv om det ikke er avgjørende for saken bemerker direktoratet også kort at kravet til praksislengde isolert sett ikke er oppfylt for funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 2.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Nordre Follo Byggfornyelse AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 2, prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningsområdene.»

Klager har i e-post datert 12.04.2024 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klager har anført at faglig leder allikevel hadde en relevant rolle i prosjektet Rød borettslag, ved at han fikk opplæring i rollen som ansvarlig søker. Klager anfører på bakgrunn av dette at kravet til praksislengde for godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 er oppfylt. Klagenemnda har tatt dette med i vurderingen, men kan ikke se at det har avgjørende betydning for resultatet i saken. Klagenemnda finner ikke at dette

prosjektet og faglig leders rolle i prosjektet dokumenterer tilstrekkelig relevant og dekkende praksis for området da faglig leder var under opplæring.

Sak 9/24 Eventuelt

Neste klagenemndsmøte blir tirsdag 03.09.2024 kl.09.00-12.00 på Teams.